

УДК 629.3.018

Диких Олександр Вікторович,аспірант НТУ, начальник відділу ДНДІ МВС України, м. Київ, Україна,
ORCID ID 0000-0002-3511-3350**Кисіль Микола Васильович,**провідний науковий співробітник ДНДІ МВС України, м. Київ, Україна,
ORCID ID 0000-0001-7896-4959**Приходько Вадим Іванович,**старший науковий співробітник ДНДІ МВС України, м. Київ, Україна,
ORCID ID 0000-0003-0452-6854

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИДИ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ПИТАННЯ ПРОВЕДЕННЯ ВИПРОБУВАНЬ СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ ТА СПЕЦІАЛЬНИХ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ

У статті йдеться про спеціалізовані та спеціальні транспортні засоби для правоохоронних органів та військових формувань системи Міністерства внутрішніх справ України та їх випробування. Розглянуто нормативно-правову документацію, що регулює основні вимоги до розроблення та поставлення нових видів продукції на виробництво, а також викладено організаційні питання проведення випробувань та їх основні види.

Ключові слова: спеціалізовані, спеціальні транспортні засоби, розроблення, виробництво, технічні характеристики, технічне завдання, випробування, програма, методики, експлуатаційні показники, конструкція, модернізація, постачання.

В статье говорится о специализированных и специальных транспортных средствах для правоохранительных органов и военных формирований системы Министерства внутренних дел Украины и их испытаний. Рассмотрена нормативно-правовая документация, регулирующая основные требования к разработке и постановке новых видов продукции на производство, а также изложены организационные вопросы проведения испытаний и их основные виды.

Ключевые слова: специализированные, специальные транспортные средства, разработка, производство, технические характеристики, техническое задание, испытания, программа, методики, эксплуатационные показатели, конструкция, модернизация, поставка.

Сучасна політична ситуація, що склалася в Україні, і, зокрема, військові конфлікти на сході країни потребують значної кількості спеціалізованих та спеціальних транспортних засобів (далі – ТЗ) для правоохоронних органів та військових формувань системи Міністерства внутрішніх справ України, за допомогою яких забезпечуються ефективність та результативність виконання службово-бойових завдань, покладених у основу процесу виконання заходів правового режиму,

© Dykykh Oleksandr, Kysil Mykola, Prykhodko Vadym, 2020

DOI (Article): [https://doi.org/10.36486/mst2411-3816.2020.2\(61\).13](https://doi.org/10.36486/mst2411-3816.2020.2(61).13)

Issue 2(61) 2020

<http://suchasnaspetstehnika.com/>

надзвичайного і воєнного стану, проведення заходів протидії незаконним збройним формуванням та проявам тероризму. Створення нових зразків або модернізація ТЗ спеціалізованого чи спеціального призначення досягається спільними зусиллями відповідних державних органів та наукового й виробничого потенціалу країни, що на сьогодні є вкрай актуальним та важливим.

Основними засобами забезпечення тактичної і оперативної рухливості правоохоронних органів та військових формувань системи МВС України є транспортні засоби спеціального та спеціалізованого призначення, які використовуються для перевезення особового складу, осіб, узятих під варту, вантажів, озброєння, буксирування причіпних систем, а також для виконання найрізноманітніших інших функцій за призначенням.

Згідно зі статтею 1 Закону України “Про автомобільний транспорт” [1]:

– транспортний засіб спеціалізованого призначення – це транспортний засіб, який призначений для перевезення певних категорій пасажирів чи вантажів (автобус для перевезення дітей, інвалідів, пасажирів певних професій, самоскид, цистерна, сідельний тягач, фургон, спеціалізований санітарний автомобіль екстреної медичної допомоги, автомобіль інкасації, ритуальний автомобіль тощо) та має спеціальне обладнання (таксі, броньований, обладнаний спеціальними світловими і звуковими сигнальними пристроями тощо). Їх ще називають спеціалізованими транспортними засобами. До них можна віднести більшість автомобілів правоохоронних органів України: патрульні, автомобілі для оперативних, криміналістичних та інших підрозділів, автомобілі для перевезення затриманих осіб або осіб, узятих під варту, тощо;

– транспортний засіб спеціального призначення – це транспортний засіб, призначений для виконання спеціальних робочих функцій (для аварійного ремонту, автокран, пожежний, автобетономішалка, вишка розвідувальна чи бурова на автомобілі, для транспортування сміття та інших відходів, технічна допомога, автомобіль прибиральний, автомобіль-майстерня, радіологічна майстерня, автомобіль для пересувних телевізійних і звукових станцій тощо). Їх ще називають спеціальними. До них можна віднести водометні автомобілі, бронеавтомобілі спеціального призначення, спеціальні автомобілі забезпечення зв'язку, деякі види військових автомобілів тощо.

Отже, для одержання високонадійних сучасних зразків ТЗ спеціалізованого та спеціального призначення необхідно передовсім за їх розробки, модернізації, чи виготовлення приділяти велику увагу якості та надійності, а, головне, підтвердити її на випробуваннях в умовах, максимально наближених до реальної експлуатації за призначенням. Вимоги щодо показників надійності конструкцій та експлуатаційних показників (безвідмовність, довговічність, ремонтпридатність, збереженість, гарантійні зобов'язання, тощо) повинні бути відображені в тактико-технічному або технічному завданні на розроблення чи модернізацію та в конструкторській документації на серійне виробництво чи модернізацію дослідних зразків ТЗ спеціалізованого чи спеціального призначення. Проте насамперед у процесі проведення робіт із розробки та виготовлення спеціалізованих та спеціальних ТЗ для потреб правоохоронних органів та військових формувань системи МВС України

© Dykykh Oleksandr, Kysil Mykola, Prykhodko Vadym, 2020

DOI (Article): [https://doi.org/10.36486/mst2411-3816.2020.2\(61\).13](https://doi.org/10.36486/mst2411-3816.2020.2(61).13)

Issue 2(61) 2020

<http://suchasnaspetstehnika.com/>

розробники мають враховувати загальні вимоги щодо автомобільного транспорту, позаяк спеціалізовані та спеціальні ТЗ є повноцінними учасниками дорожнього руху.

Слід зауважити, що в сучасних умовах актуальним етапом оцінки якості розробленого та виготовленого ТЗ при його створенні є випробування, які дозволяють визначити технічний рівень та експлуатаційні показники, а також оцінити безпеку та надійність конструкцій ТЗ щодо забезпечення безпеки дорожнього руху [2].

Випробування є одним з найпоширеніших видів експериментальних робіт, які виконуються на різних стадіях життєвого циклу виробів: при формуванні образу майбутнього виробу у процесі передпроектних досліджень, безпосередній розробці, при його доопрацюванні, прийманні представником замовника, під час введення в експлуатацію та експлуатації. Випробування становлять об'єктивну основу для оцінки якості виробів на всіх стадіях їх життєвого циклу.

Випробування у техніці та фізиці – експериментальне визначення кількісних та якісних характеристик властивостей об'єкта випробувань за результатом впливу на нього під час моделювання чи функціонування. Таким чином, випробування нових (модернізованих) зразків спеціалізованих та спеціальних ТЗ є одним із видів наукової роботи, а результати випробувань – формою наукових та науково-технічних результатів наукової продукції, до якої належать програми, методики, протоколи та акт випробувань [3].

Програма випробувань – організаційно-методичний документ, обов'язковий для виконання, у якій встановлюються об'єкт та мета випробувань, види, послідовність та обсяг випробувань, порядок, умови, місце і терміни проведення випробувань, забезпечення та звітність, а також відповідальність за забезпечення і безпеку проведення випробувань.

Методика випробувань – організаційно-методичний документ, обов'язковий для виконання, у якому міститься опис методу, умов та засобів випробувань, правил добору і чи виготовлення зразків, алгоритми виконання операцій для визначення однієї чи декількох взаємопов'язаних характеристик властивостей об'єкта, форми подання даних та оцінювання точності, вірогідності результатів, вимоги техніки безпеки та охорони навколишнього середовища.

Протокол випробувань – документ, що містить необхідні відомості про об'єкт випробувань, застосовувані методи, засоби та умови випробувань, результати випробувань, а також висновок за результатами випробувань, оформлений у відповідному порядку.

Акт випробувань – оформлений у встановленому порядку документ, який складається за результатами випробувань, у якому підтверджується, що поставлена продукція відповідає чи не відповідає вимогам замовлення з показом результатів випробувань на основі неспецифічних випробувань.

Натепер основними нормативно-правовими документами, відповідно до яких здійснюється розроблення та поставлення на виробництво нових видів ТЗ, а також організуються й проводяться випробування спеціалізованих та спеціальних ТЗ, є:

1) Державний стандарт України ДСТУ 3974-2000 “Система розроблення та поставлення продукції на виробництво”, який встановлює загальні правила виконання дослідно-конструкторських та дослідно-технологічних робіт. Вимоги цього стандарту є обов’язковими для дослідно-конструкторських робіт, виконання яких постійно або частково фінансуються з державного бюджету. Для ДКР, які виконуються за рахунок обігових або власних коштів установ, підприємств, організацій та інших суб’єктів господарської діяльності, положення стандарту є рекомендованими [4]. Разом з цим стандарт не поширюється на ДКР, які виконують у системі розроблення і поставлення на виробництво військової техніки. Дослідні зразки транспортних засобів, які належать до військової техніки, розробляються та поставляються на виробництво з дотриманням вимог відповідних військових стандартів.

2) Постанова КМУ від 20 лютого 2013 року № 120 “Про затвердження Порядку розроблення, освоєння та випуску нових видів продукції оборонного призначення, а також припинення випуску існуючих видів такої продукції”, що визначає механізми розроблення, освоєння та випуску нових видів (зразків) продукції оборонного призначення на виконання державного оборонного замовлення, а також припинення випуску зразків, характеристики яких не відповідають сучасним вимогам або потреба в постачанні яких задоволена в повному обсязі й не планується подальше їх виготовлення [5].

3. Постанова КМУ від 25 лютого 2015 року № 345 “Про затвердження Порядку постачання озброєння, військової і спеціальної техніки та боєприпасів під час особливого періоду, введення надзвичайного стану, проведення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії та у період проведення антитерористичної операції”, яка визначає порядок та особливості механізму постачання (у тому числі прийняття на озброєння (постачання) в умовах особливого періоду, надзвичайного стану, проведення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії та в період проведення антитерористичної операції озброєння, військової і спеціальної техніки та боєприпасів, що розроблені підприємствами України за державним оборонним замовленням, за власні кошти таких підприємств або кошти іноземної держави, а також військової техніки іноземного виробництва [6].

Відповідно до ДСТУ 3974-2000 типова схема розроблення продукції передбачає такі етапи: розроблення технічного завдання; розроблення конструкторської, технологічної та експлуатаційної документації; виготовлення дослідного зразка (дослідної партії) і проведення попередніх випробувань; коригування конструкторської документації за результатами попередніх випробувань і проведення приймальних випробувань; коригування конструкторської документації за результатами приймальних випробувань та приймання результатів ДКР.

У Постанові КМУ від 20 лютого 2013 року № 120 виконання ДКР, як правило, поділяється на такі етапи: розроблення ескізного проекту; розроблення технічного проекту; розроблення робочої конструкторської документації для виготовлення дослідного зразка; виготовлення дослідного зразка та проведення попередніх випробувань; проведення державних випробувань дослідних зразків;

коригування робочої конструкторської документації та доопрацювання дослідного зразка за результатами державних випробувань. Кожен етап є самостійною частиною зазначеної роботи та об'єктом планування і фінансування та визначаються у технічному завданні.

Порівнюючи ДСТУ 3974-2000 з Постановою КМУ від 20 лютого 2013 року № 120, можна стверджувати, що загалом вони не містять істотної різниці у схемі розроблення та поставлення на виробництво продукції, яка повинна задовольняти вимогам замовника, забезпечувати ефективне її використання споживачем та можливість експорту [7].

Щодо Постанови КМУ від 25 лютого 2015 року № 345, то порядок постачання зразків військової техніки, що розроблені підприємствами України за власні кошти або кошти іноземної держави, серійне виробництво яких не здійснюється, здійснюються такі основні заходи:

- державний замовник вивчає заявлені розробником тактико-технічні характеристики зразка військової техніки, перевіряє робочу конструкторську документацію та ознайомлюється з результатами попередніх випробувань (у разі їх наявності);

- державний замовник у разі зацікавленості організовує проведення визначальних відомчих випробувань зразка військової техніки за програмою проведення перевірки заявлених розробником основних тактико-технічних характеристик;

- контроль якості виробництва та прийняття військової техніки здійснюється представництвами державного замовника на підприємствах, в установах і організаціях згідно з вимогами наявної робочої конструкторської документації на відповідний зразок військової техніки;

- державний замовник забезпечує проведення підконтрольної експлуатації (державних випробувань) для підтвердження всіх тактико-технічних характеристик, за результатами яких може бути ухвалено рішення про прийняття зразка військової техніки на озброєння (постачання).

Відповідно до ДСТУ 3974-2000 функції державного або головного замовника виконують центральні і місцеві органи виконавчої влади, якщо вони фінансують ДКР, а також може виконувати: споживач, якому буде постачатися продукція; організація, якій доручено представляти інтереси споживача; виробник, який планує випускати продукцію за замовленою ним документацією; виробник кінцевої продукції відносно розробника матеріалів і комплектувальних виробів [4]. А Законом України “Про державне оборонне замовлення” визначено, що державні замовники з оборонного замовлення – визначені Кабінетом Міністрів України центральні органи виконавчої влади та інші державні органи, які є головними розпорядникам бюджетних коштів, військові формування, утворені відповідно до законів України [8]. Отже, слід констатувати, що в системі центральних органів виконавчої влади з питань формування і реалізації державної політики у сфері захисту прав і свобод громадян, інтересів суспільства і держави від протиправних посягань, боротьби зі злочинністю, охорони громадського порядку, забезпечення громадської безпеки, безпеки дорожнього руху, охорони та оборони особливо

важливих державних об'єктів державними замовниками з оборонного замовлення виступають: Міністерство внутрішніх справ, Державна служба з надзвичайних ситуацій, Адміністрація Державної прикордонної служби, Національна гвардія та Національна поліція України.

Проаналізувавши основні нормативно-правові документи, відповідно до яких здійснюється розроблення та поставлення на виробництво нових видів продукції, а також організовуються й проводяться випробування спеціалізованих та спеціальних ТЗ, можна стверджувати, що загалом вони не різняться.

Слід зауважити, що процес випробування не обмежується вирішенням самих лише завдань технічного контролю виробу. Випробування також дають можливість: оцінити рівень досконалості прийнятих рішень у процесі проектування виробу, уточнити характеристики складових елементів конструкції, відпрацювати й довести дослідні зразки продукції до заданих в технічному завданні вимог, попередньо оцінити показники надійності виробу і його складових частин, перевірити обґрунтованість претензій замовника (споживача) до якості продукції, визначити доцільність подальшої експлуатації продукції та ін.

Випробування класифікуються за видами та категоріями згідно з ДСТУ 3021-95 "Випробування і контроль якості продукції. Терміни та визначення" [9]. Вид випробувань – класифікаційне групування випробувань за певними основними ознаками [10].

Випробуванням підлягають дослідні зразки (партії) і продукція серійного, масового та одиничного виробництва. Дослідний зразок – зразок, виготовлений за спеціально розробленою робочою конструкторською документацією і технологією дослідного виробництва для перевірки шляхом випробувань його відповідності тактико-технічному (технічному) завданню і правильності прийнятих технічних рішень з метою прийняття рішення про використання зразка за призначенням і впровадження у виробництво [5]. Дослідний зразок або дослідну партію піддають попереднім, визначально відомчим і державним (приймальним) випробуванням за спеціально розробленими програмами.

Попередні випробування проводить комісія, порядок роботи та склад якої визначаються головним виконавцем ДКР або розробником (виробником) дослідного зразка для визначення відповідності продукції тактико-технічного або технічного завдання, вимогам стандартів, технічної документації і для вирішення питання про можливість представлення її на приймальні випробування. Обсяг попередніх випробувань та етапи їх виконання визначаються програмою випробувань, яка розробляється головним виконавцем ДКР або розробником (виробником) дослідного зразка

Визначальні відомчі випробування – випробування виробів, що проводяться (в умовах особливого періоду) комісією державного замовника для визначення значень характеристик об'єкта випробувань із установленними значеннями показників точності та достовірності з метою підтвердження їх відповідності робочій конструкторській документації, тактико-технічним характеристикам, що заявлені розробником (виробником), та підготовки висновку щодо можливості їх допуску до експлуатації або постачання в особливий період.

© Dykykh Oleksandr, Kysil Mykola, Prykhodko Vadym, 2020

DOI (Article): [https://doi.org/10.36486/mst2411-3816.2020.2\(61\).13](https://doi.org/10.36486/mst2411-3816.2020.2(61).13)

Issue 2(61) 2020

<http://suchasnaspetstehnika.com/>

Державні випробування – приймальні випробування, що проводяться державною комісією з метою оцінки особливих (бойових) можливостей, перевірки та підтвердження їх тактико-технічних та експлуатаційних характеристик вимогам тактико-технічного або технічного завдання на виконання ДКР або технічного завдання на проведення робіт з розроблення ремонтної документації, в умовах, максимально наближених до реальної експлуатації за призначенням ТЗ, а також для визначення можливості приймання розробленого (модернізованого, відремонтованого) спеціального чи спеціалізованого ТЗ на озброєння (постачання, використання за призначенням), прийняття рішення про постановку на виробництво (на серійне ремонтне виробництво).

Державні та визначальні відомчі випробування дослідних зразків спеціалізованих та спеціальних ТЗ проводить державна комісія (комісія державного замовника), порядок роботи якої визначається державним замовником відповідно до вимог нормативних документів. У разі проведення державних випробувань складного зразка склад державної комісії визначається Кабінетом Міністрів України за поданням державного замовника.

Аналіз технологічних процесів випробувань і практика їх проведення дозволяють виділити характерні для всіх видів випробувань етапи: підготовку (планування) випробувань, підготовку об'єкта і обладнання до випробувань, власне випробування. На цих етапах дотримується певна суворая послідовність випробувальних робіт:

- розробка програми і методик випробувань;
- підготовка об'єкта випробувань, обладнання, місцевості та особового складу до випробувань, яка включає в себе: відбір зразків для випробувань, діагностування та усунення несправності об'єкта випробувань та обладнання для випробувань, які можуть відобразитися на результатах чи безпеці випробувань, установа на об'єкті випробувальної апаратури або проведення підготовчих робіт (установка кронштейнів, датчиків, проводки і т. п.), навчання особового складу за необхідності і т. д.;
- імітація умов експлуатації та застосування за призначенням об'єкта випробувань, імітація або натурне функціонування об'єкта в створених умовах;
- вимірювання параметрів середовища і характеристик об'єкта випробувань з використанням відповідних засобів інформаційно-вимірювальної системи;
- оцінювання параметрів зовнішнього середовища і характеристик виробу на основі обробки результатів вимірювань;
- аналіз і порівняння оцінок параметрів і характеристик з очікуваними або необхідними їх значеннями, допусками і т.д.;
- завершення випробувань за задовільних результатів і виконання програми випробувань;
- діагностика об'єкта випробувань і обладнання для з'ясування причин небажаних відхилень характеристик;
- визначення коригувальних рішень щодо конструкції, параметрів і режимів застосування об'єкта, методики проведення випробувань і т.д. ;
- виконання коригувальних рішень;

- реєстрація проміжних і остаточних результатів основних етапів випробувань;
- документування результатів випробувань;
- управління процесом випробувань.

На основі проведеного дослідження слід зазначити, що в загальному випадку випробування зразків спеціалізованих та спеціальних ТЗ проводяться методом натурального експерименту відповідно до розроблених програм та методик випробувань на підставі наказів державного замовника, якими визначаються військові частини, організації та підприємства, які беруть участь у проведенні випробувань, місце й терміни їх проведення та місце проведення підготовки екіпажів. Дослідні зразки, надані на випробування, повинні бути прийнятими представниками замовника відповідно до програми матеріально-технічного приймання, а підприємства-виробники повинні надати необхідні документи: повідомлення про готовність зразків до випробувань, акти матеріально-технічного приймання дослідних зразків, акти попередніх випробувань дослідних зразків і їх складових частин із відповідними додатками, комплекти робочої конструкторської документації на зразки; технічні завдання на зразки; програму випробувань зразків, методики проведення випробувань зразків, переліки інших документів, які є складовими частинами конструкторської документації на зразок.

Практичний досвід використання правоохоронними органами та військовими формуваннями країни спеціальних та спеціалізованих ТЗ під час проведення антитерористичних заходів та виконання заходів правового режиму, надзвичайного і воєнного стану дає підставу стверджувати, що проведення випробувань цих ТЗ відіграє важливу роль в оцінюванні їх якості та надійності, а також спрямовані на:

- визначення рівня відповідності створених зразків тактико-технічним завданням або технічним завданням на розроблення чи модернізацію;
- визначення експлуатаційних показників;
- виявлення конструкційних недоліків та визначення заходів із їх усунення;
- розробка рекомендацій щодо застосування зразків ТЗ спеціального й спеціалізованого призначення, а також обґрунтування нових технічних вимог до зразків, що передбачаються для розроблення та виготовлення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про автомобільний транспорт: Закон України від 05.04.2001. № 2344-III. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 22. Ст. 105.
2. Приходько В.І., Приходько О.О. Випробування транспортних засобів спеціалізованого та спеціального призначення. Проблеми бойового та логістичного забезпечення складових сектору безпеки і оборони України: Збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції (Україна, м. Харків, 23 січня 2020 року). Х.: Національна академія Національної гвардії України, 2020. 268 с.
3. Аевутов В.В., Аевутова І.В., Попов В.М. Випробування приладів і систем. Види випробувань та сучасне обладнання: навчальний посібник / НТУУ “КПІ”. Електронні текстові дані. Київ: НТУУ “КПІ”, 2009. 64 с. URL: http://www.kafpson.kpi.ua/Arhiv/vyprob_sec.pdf (дата звернення: 04.05.2020).
4. ДСТУ 3974-2000. Система розроблення та поставлення продукції на виробництво. Правила виконання дослідно-конструкторських робіт. Загальні положення. Київ: Держстандарт України, 2001.

© Dykykh Oleksandr, Kysil Mykola, Prykhdoko Vadym, 2020

DOI (Article): [https://doi.org/10.36486/mst2411-3816.2020.2\(61\).13](https://doi.org/10.36486/mst2411-3816.2020.2(61).13)

Issue 2(61) 2020

<http://suchasnaspetstehnika.com/>

5. Про затвердження Порядку розроблення, освоєння та випуску нових видів продукції оборонного призначення, а також припинення випуску існуючих видів такої продукції: Постанова Кабінету Міністрів України від 20.02.2013 № 120. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/120-2013-%D0%BF> (дата звернення: 04.05.2020).

6. Про затвердження Порядку постачання озброєння, військової і спеціальної техніки та боєприпасів під час особливого періоду, введення надзвичайного стану, проведення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії та у період проведення антитерористичної операції: Постанова Кабінету Міністрів України від 25.02.2015 № 345. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/345-2015-%D0%BF> (дата звернення: 04.05.2020).

7. Гуляев А.В., Диких О.В., Шевченко В.О. Нормативно-правові аспекти щодо порядку розроблення та поставлення на виробництво нових видів продукції для сектору безпеки та оборони в сучасних умовах. Проблеми бойового та логістичного забезпечення складових сектору безпеки і оборони України: Збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції (Україна, м. Харків, 23 січня 2020 року). Х.: Національна академія Національної гвардії України, 2020. 268 с.

8. Про державне оборонне замовлення: Закон України від 03.03.1999 № 464-XIV. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 1999. № 17. Ст.111.

9. ДСТУ 3021-95. Випробування і контроль якості продукції. Терміни та визначення. Київ: Держстандарт України, 1995.

10. Випробування (техніка). Википедія. URL: [https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%92%D0%B8%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B1%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_\(%D1%82%D0%B5%D1%85%D0%BD%D1%96%D0%BA%D0%B0\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%92%D0%B8%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B1%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_(%D1%82%D0%B5%D1%85%D0%BD%D1%96%D0%BA%D0%B0)) (дата звернення: 04.05.2020).

REFERENCES

1. On Road Transport: Law of Ukraine dated 05.04.2001 No 2344 Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine. 2001. No 22. Art. 105 [in Ukrainian].

2. Prykhodko, V.I., Prykhodko, O.O. (2020) Vyprobuvannya transportnykh zasobiv spetsializovanoho ta spetsial'nogo pryznachennya. "Testing of Specialized and Special Purpose Vehicles". Problems of Combat and Logistical Support of the Components of the Security and Defense Sector of Ukraine: collection of abstracts of the All-Ukrainian scientific-practical conference (Ukraine, Kharkiv, January 23, 2020). Kh.: National Academy of the National Guard of Ukraine. 268 p. [in Ukrainian].

3. Avrutov, V.V., Avrutova, I.V., Popov, V.M. (2009) Vyprobuvannya pryladiv i system. Vydy vyprobuvan ta suchasne obladnannya. "Testing of Devices and Systems". Types of Tests and Modern Equipment: textbook / NTUU "KPI". Electronic text data. Kyiv: NTUU "KPI". 64 p. [in Ukrainian].

4. DSTU 3974-2000. System of Development and Delivery of Products for Production. Regulations for Performing Research and Development Work. General provisions. Kyiv: State Standard of Ukraine, 2001 [in Ukrainian].

5. On Approval of the Procedure for the Development and Release of New Types of Defense Products, as Well as Termination of Production of Existing Types of Such Products: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine of 20.02.2013 No 120. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/120-2013-%D0%BF> (Date of Application: 04.05.2020) [in Ukrainian].

6. On Approval of the Procedure for Supply of Weapons, Military and Special Equipment and Ammunition during the Special Period, Imposition of a State of Emergency, Measures to Ensure National Security and Defense, Repulse and Deter Armed Aggression and during the Anti-Terrorist Operation: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine of 25.02.2015 No 345. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/345-2015-%D0%BF> (Date of Application: 04.05.2020) [in Ukrainian].

7. Hulyayev, A.V., Dykykh, O.V., Shevchenko, V.O. (2020) Normatyvno-pravovi aspekty shchodo porjadku rozroblennya ta postavlennya na vyrobnytstvo novykh vydiv produktsiyi dlya sektoru bezpeky ta oborony v suchasnykh umovakh. "Regulatory Aspects of the Procedure for Development and Production of New Products for the Security and Defense Sector in Modern Conditions". Problems of Combat and Logistical Support of the Components of the Security and Defense Sector of Ukraine": collection of abstracts of the All-Ukrainian scientific-practical conference (Ukraine, Kharkiv, January 23, 2020). Kh.: National Academy of the National Guard of Ukraine. 268 p. [in Ukrainian].

8. On the State Defense Order: Law of Ukraine of 03.03.1999 No 464-XIV. Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine (VVR). 1999. No 17. P.111 [in Ukrainian].

9. DSTU 3021-95. Product testing and quality control. Terms and definitions. Kyiv: State Standard of Ukraine, 1995 [in Ukrainian].

10. Vyprobuvannya (tehnika). Testing (Technics). Wikipedia. URL: [https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%92%D0%B8%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B1%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_\(%D1%82%D0%B5%D1%85%D0%BD%D1%96%D0%BA%D0%B0\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%92%D0%B8%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B1%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_(%D1%82%D0%B5%D1%85%D0%BD%D1%96%D0%BA%D0%B0)) (Date of Application: 04.05.2020) [in Ukrainian].

UDC 629.3.018

Dykykh Oleksandr,

postgraduate of NTU, Head of the Department of the State Research Institute MIA Ukraine, Kyiv, Ukraine,
ORCID ID 0000-0002-3511-3350

Kysil Mykola,

Leading Researcher of the State Research Institute MIA Ukraine, Kyiv, Ukraine,
ORCID ID 0000-0001-7896-4959

Prykhodko Vadym,

Senior Researcher of the State Research Institute MIA Ukraine, Kyiv, Ukraine,
ORCID ID 0000-0003-0452-6854

REGULATORY AND LEGAL SUPPORT, TYPES AND ORGANIZATIONAL ISSUES OF TESTING OF SPECIALIZED AND SPECIAL VEHICLES

Paper defines the general procedure for organizing activities for the preparation and testing of prototypes of specialized and special vehicles, which are designed to meet the needs of law enforcement agencies and military formations of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine.

The relevance and practical significance of tests of specialized and special vehicles, which are performed at different stages of the product life cycle: in the formation of the image of the future product in the process before design research, direct development, refinement, acceptance by the customer, commissioning and operation.

The basic normative-legal documents, according to which development and delivery on manufacture of new kinds of production is carried out, and also tests of specialized and special TK are carried out and analyzed, namely:

DSTU 3974-2000 “System of Development and Delivery of Products for Production. Rules for Performing Research and Development Work. Terms”;

– Resolution of the Cabinet of Ministers of February 20, 2013 No 120 “On Approval of the Procedure for Development and Production of New Types of Defense Products, as well as Termination of the Production of Existing Types of Such Products”;

– Resolution of the Cabinet of Ministers of February 25, 2015 No 345 “On Approval of the Procedure for the Supply of Weapons, Military and Special Equipment and Ammunition during the Special Period, the Imposition of a State of Emergency, Measures to Ensure National Security and Defense, Repulse and Deter Armed Aggression of Anti-Terrorist Operation”.

The main types of tests and their classification, which are carried out during the development and production of specialized and special vehicles, are determined.

© Dykykh Oleksandr, Kysil Mykola, Prykhodko Vadym, 2020

DOI (Article): [https://doi.org/10.36486/mst2411-3816.2020.2\(61\).13](https://doi.org/10.36486/mst2411-3816.2020.2(61).13)

Issue 2(61) 2020

<http://suchasnaspetsstehnika.com/>

Preliminary, definitely departmental and state (acceptance) tests are considered as an example.

On the basis of an analysis of technological processes of testing and practical knowledge of testing specialized and special vehicles, the main types of tests and the sequence of test work are highlighted.

Keywords: specialized, special, vehicles, development, production, technical characteristics, technical task, testing, program, methods, operational indicators, construction, modernization, supply.

Отримано 19.05.2020